

การเปิดรับข่าวสาร และการรับรู้ในการป้องกันภัยและลูกเห็บของประชาชน
ในเขตเทศบาลตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
Information Exposure and Perception of the People in Preventing from
Windstorm and Hailstorm of Sridonchai Municipality,
Chiang Kong District, Chiang Rai Province

คณาธิป บุญมีง

sumaknow@gmail.com

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ดร. ปเนต มโนมัยวิบูลย์

panate.man@mfu.ac.th

ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) การเปิดรับข่าวสารในการป้องกันภัยและลูกเห็บของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย (2) เปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะทั่วไปของประชาชนกับการเปิดรับข่าวสารในการป้องกันภัยและลูกเห็บ และ (3) ความสัมพันธ์ของการเปิดรับข่าวสารของประชาชนกับการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันภัยและลูกเห็บ โดยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย จำนวน 400 ชุด วิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t (t-Test for Independent Samples) ค่า F (One-Way Anova) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product-moment Correlation Coefficient) ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 และ 0.01

ผลการศึกษาปรากฏดังนี้ (1) การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันภัยและลูกเห็บผ่านช่องทางต่างๆ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายช่องทาง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเปิดรับข่าวสารจากเสียงตามสาย/หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านมากที่สุด และเปิดรับข่าวสารจากสิ่งพิมพ์น้อยที่สุด (2) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวและอาชีพที่ต่างกัน

มีการเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บไม่แตกต่างกัน และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีบทบาทหน้าที่แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บที่แตกต่างกัน ในช่องทาง คือ สิ่งพิมพ์ เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐ และอาสาสมัครป้องกันภัย และช่องทางการรับรู้ข่าวสารอื่นๆ มีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน และ (3) การเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ 0.01 ในทุกช่องทาง

ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมและพัฒนาการเปิดรับข่าวสารและการรับรู้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้ (1) หน่วยงานควรส่งเสริมให้ประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มที่มีบทบาทหน้าที่ในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐและอาสาสมัครป้องกันภัยเป็นช่องทางหลัก (2) หน่วยงานควรมีการเตือนภัยประชาชนล่วงหน้าอย่างน้อย 1-2 วัน เพื่อให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด และ (3) ในช่วงที่ใกล้เข้าสู่ฤดูที่มีมรสุม หน่วยงานควรมีการจัดประชุมหรืออบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเหตุวาทภัยและการป้องกันให้แก่ประชาชน เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนชาวบ้านให้ระวังภัยที่อาจจะเกิดขึ้นได้ และลดโอกาสในการสร้างความเสียหายให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้น้อยที่สุด โดยเฉพาะประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 5 บ้านเจียะ หมู่ที่ 2 บ้านปากอิ่ง หมู่ที่ 13 บ้านเวียงเดิม หมู่ที่ 1 บ้านห้วย หมู่ที่ 7 บ้านศรีดอนชัย และหมู่ที่ 14 บ้านศรีมงคล

คำสำคัญ: การเปิดรับข่าวสาร/การรับรู้/วาทภัย/ลูกเห็บ

ABSTRACT

The objectives of this study were: (1) to investigate information exposure of the people in preventing from windstorm and hailstorm of Sridonchai municipality, Chiang Kong district, Chiang Rai province (2) to compare between personal factors of the people's information exposure in preventing from windstorm and hailstorm and (3) to study the relationship of the people in preventing from windstorm and hailstorm. Questionnaires were used as a tool to retrieve data from population who are living in Sridonchai municipality, Chiang Kong district, Chiang Rai province. The sample size is 400. The data was analyzed by using descriptive statistics such as frequency distribution, percentage, mean and standard deviation. Hypothesis testing was done with t-test method (t-Test for Independent Samples), f-test method (One-Way ANOVA) and Pearson Product-moment Correlation Coefficient. 95% and 99% is confidence interval.

The results of the study were as follows; (1) information exposure of the people in preventing from windstorm and hailstorm as overall was at the lowest level. Considering all aspects of information exposure channels, the research results showed that the highest level of information exposure by the population was wire broadcasting of Sridonchai municipality and printing media was in the lowest level. (2) Different family members and occupation were not result in different levels of overall population's information exposure of the people in preventing from windstorm and hailstorm but different responsibility in preventing from windstorm and hailstorm resulted in different levels in printing media, government officer and volunteers. (3) The research findings were positive relationships between information exposure and perception of the people in preventing from windstorm and hailstorm with significant at 0.01 for all of the channels.

So these are recommendations to related organizations for an approach to improve the information exposure and perception of the people in preventing from windstorm and hailstorm of Sridonchai municipality, Chiang Kong district, Chiang Rai province (1) related organizations should support more information exposure in preventing from windstorm and hailstorm especially citizen who have responsibility in windstorm and hailstorm preventing by government officer and volunteers (2) related organizations should warn citizen 1-2 days before windstorm and hailstorm for asset and property's damages reducing and (3) related organizations should meet and train to urge about windstorm and hailstorm preventing before the monsoon or rainy period coming to specially citizen who are living in moo 5 Baan Khia, moo 2 *Baan* Pak Ing, moo 13 Baan Wiang Derm,

moo1 Baan Wai, moo 7 Baan Sridonchai and moo 14 Baan Srimongkol in Sridonchai municipality, Chiang Kong district, Chiang Rai province for asset and property's damages reducing.

Keywords: Information Exposure/Perception/Windstorm/Hailstorm

บทนำ

ในอดีต ฤดูกาลต่าง ๆ สามารถแบ่งได้ชัดเจนด้วยปรากฏการณ์ธรรมชาติ ที่บ่งชี้ว่าในช่วงนั้น ๆ เป็นฤดูอะไร เช่น อากาศหนาวในฤดูหนาว อากาศร้อนจัดในฤดูร้อน และฝนตกหนัก พายุพัดผ่านในฤดูฝนเท่านั้น แต่ในช่วงเวลาสองถึงสามทศวรรษที่ผ่านมา ภัยพิบัติได้เกิดขึ้นอย่างรุนแรงและต่อเนื่องโดยไม่เลือกฤดูกาล ทั้งอัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง ตลอดจนภัยอื่น ๆ ที่เกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุหรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ ส่วนหนึ่งเกิดจากการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี อุตสาหกรรม และเกษตรกรรมของมนุษย์แบบก้าวกระโดด ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะดิน น้ำ ป่าไม้ และอากาศเป็นอย่างมาก ทำให้สภาพนิเวศน์ทางธรรมชาติเสียสมดุล

ภัยพิบัติที่เกิดจากธรรมชาติมีแนวโน้มในการเกิดขึ้นและมีความรุนแรงมากขึ้น ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิต และทรัพย์สินมูลค่ามหาศาล เนื่องจากภัยธรรมชาติเกิดขึ้นอย่างฉับพลัน มนุษย์ไม่สามารถคาดการณ์หรือยับยั้งได้ แต่สิ่งที่มนุษย์สามารถกระทำได้ คือ การป้องกันภัย ถือเป็น การเตรียมตัวเพื่อรับมือกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น และตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 กฎหมายหลักในการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศไทยในปัจจุบัน มีรายละเอียดเกี่ยวกับแนวนโยบาย และขั้นตอนการปฏิบัติงาน รวมถึงการประสานงานจากระดับชาติ ถึงระดับชุมชน และในมาตรา 20 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เมืองพัทยา และกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กับประชาชนในเขตท้องถิ่นที่รับผิดชอบ

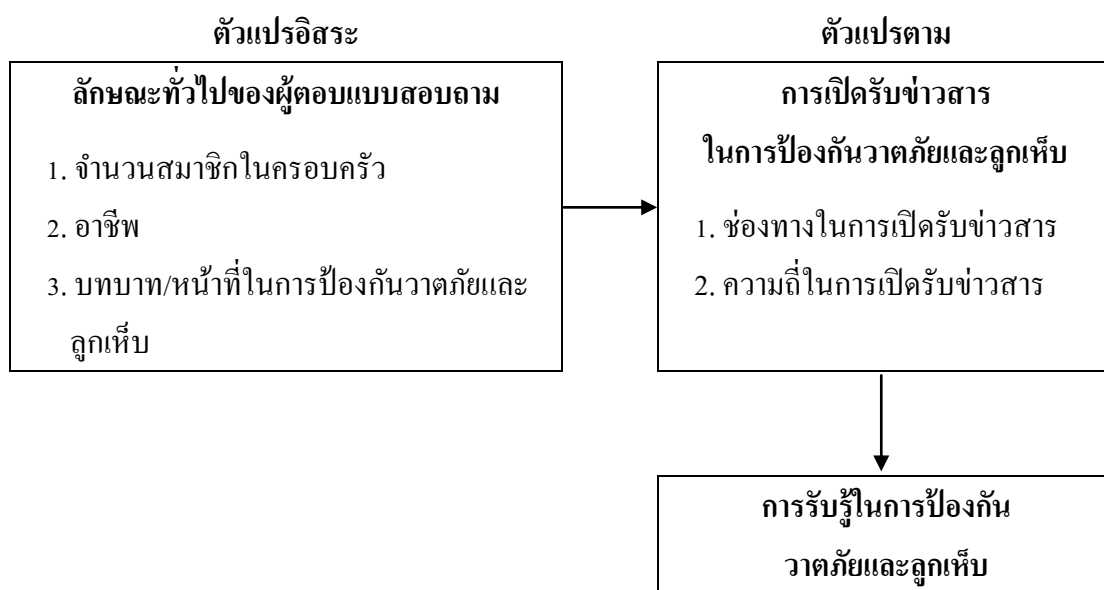
พื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เป็นพื้นที่ประสบเหตุวาตภัยและลูกเห็บเป็นประจำทุกปี จากข้อมูลสถิติภัยที่เคยเกิดในชุมชน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 -2557 แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มในการเกิดที่ถี่ และรุนแรงมากขึ้น ส่งผลให้มีมูลค่าความเสียหายสูงขึ้น ดังนั้น ผู้ศึกษาในฐานะผู้ปฏิบัติงานในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้กับประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลศรีดอนชัย จึงมีความสนใจในการศึกษาถึงการเปิดรับข่าวสาร และการรับรู้ในการป้องกันวาตภัยและลูกเห็บของประชาชน โดยเลือกศึกษาเฉพาะในเขตพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลศรีดอนชัย เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงาน และชุมชนได้ตระหนักหรือให้ความสำคัญถึงการเปิดรับข่าวสาร และการรับรู้ในการป้องกันวาตภัยและลูกเห็บ เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญกับภัยที่จะเกิดขึ้น โดยการนำผลการศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงสารและสื่อในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ช่วยเหลือ ขจัด หรือลดโอกาสที่สาธารณภัยจะสร้างความเสียหายให้แก่

ชีวิตและทรัพย์สินของประชากรให้น้อยที่สุด ซึ่งการทำให้ชุมชนเข้มแข็ง เตรียมพร้อมในการป้องกันภัยนั้น เป็นการเพิ่มศักยภาพชุมชนให้พึ่งพาตนเองได้ในอีกทางหนึ่ง

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะทั่วไปของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย กับการเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการเปิดรับข่าวสารของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย กับการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ

กรอบแนวคิดในการศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาค้นคว้า เรื่อง การเปิดรับข่าวสาร และการรับรู้ในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำการศึกษา ประกอบด้วย แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผลองค์กร แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสาร แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แนวคิดเกี่ยวกับวาทภัยและลูกเห็บ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ได้สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดในการศึกษา เพื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย จำนวน 400 ครัวเรือน โดยมีข้อมูล 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย จำนวนสมาชิกในครอบครัว อาชีพ และบทบาทหน้าที่ในการป้องกันภัยและลูกเห็บ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารในการป้องกันภัยและลูกเห็บของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะคำถามเกี่ยวกับช่องทางการเปิดรับข่าวสารและความถี่ในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันภัยและลูกเห็บ ดังต่อไปนี้ เสียงตามสาย/หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน วิทยุสิ่งพิมพ์ ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานรัฐ อาสาสมัครป้องกันภัย สมาชิกในครอบครัว คนในชุมชน และเพื่อนบ้าน

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันภัยและลูกเห็บของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะคำถามเกี่ยวกับการป้องกันทั้งช่วงก่อน ระหว่าง และหลังเกิดภัยและลูกเห็บ

เครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการศึกษาโดยอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ คือ โปรแกรมสำเร็จรูป และวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่า t (t-Test for Independent Samples) ค่า F (One-Way Anova) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product-moment Correlation Coefficient) ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 และ 0.01

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย จำนวนสมาชิกในครอบครัว อาชีพ และบทบาทหน้าที่ในการป้องกันภัยและลูกเห็บ โดยลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) วิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) และสรุปเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลการเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ โดยลักษณะคำถามเกี่ยวกับช่องทางการเปิดรับข่าวสารและความถี่ในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ ดังต่อไปนี้ เสียงตามสาย/หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน วิทยุ สิ่งพิมพ์ ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานรัฐ อาสาสมัครป้องกันภัย สมาชิกในครอบครัว คนในชุมชนและเพื่อนบ้าน โดยแบ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแต่ละข้อคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากกว่า 1 ครั้งต่อวัน ทุกวัน ๆ ละครั้ง บางวัน นาน ๆ ครั้ง และไม่เคย และวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. วิเคราะห์ข้อมูลการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ โดยลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยแต่ละข้อคำถามให้เลือกตอบ คือ ทราบ และไม่ทราบ จำนวน 20 ข้อ อาศัยเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละคำตอบ คือ ทราบ หมายถึง 1 คะแนน และไม่ทราบ หมายถึง 0 คะแนน และวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ค่าแจกแจงความถี่ (Frequency) และสรุปเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

4. ทดสอบความแตกต่างทางสถิติตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ครัวเรือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน ประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลศรีดอนชัยมากกว่า 10 ปี และไม่มียาเสพติดที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันความเสียหายจากวาทภัยและลูกเห็บ และในปี พ.ศ. 2557 ผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่ากึ่งหนึ่ง ได้รับความเสียหายจากวาทภัยและลูกเห็บ คิดเป็นร้อยละ 53.75 ส่วนใหญ่ได้รับความเสียหาย 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.25 โดยหมู่บ้านที่มีจำนวนครัวเรือนได้รับความเสียหายมากที่สุด คือ หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 14 และ หมู่ที่ 15 และหมู่บ้านที่ไม่มีผู้ได้รับความเสียหายเลย คือ หมู่ที่ 10

การเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ ผ่านช่องทางต่างๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายช่องทาง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเปิดรับข่าวสารจากเสียงตามสาย/หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านมากที่สุด และเปิดรับข่าวสารจากสิ่งพิมพ์ (แผ่นพับ/ใบปลิว/หนังสือพิมพ์) น้อยที่สุด

การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความรู้ที่เกี่ยวกับการป้องกันความเสียหายจากวาทภัยและลูกเห็บอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีความรู้ที่เกี่ยวกับการป้องกันความเสียหายจากวาทภัยและลูกเห็บมากที่สุด ในประเด็นเกี่ยวกับเมื่อเริ่มเข้าสู่ช่วงฤดูร้อน ควรปรับปรุงและซ่อมแซมหลังคาบ้านให้มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัยก่อนการเกิดวาทภัยและลูกเห็บ การปิดและยึดประตูและหน้าต่างทุกบานให้มั่นคงในขณะที่เกิดวาทภัยและลูกเห็บ และการแจ้งความเสียหาย หรือขอรับความช่วยเหลือกับผู้นำชุมชน (กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ส.ท.) หรือเทศบาลตำบลทันทีโดยไม่ต้องรอให้หน่วยงานดังกล่าวเข้าไปสำรวจความเสียหายหลังการเกิดวาทภัยและลูกเห็บ

การทดสอบสมมติฐาน

1. คราวเรือนที่มีลักษณะทั่วไปต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารในการป้องกัน วาทภัยและลูกเห็บที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 1 สรุปการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ จำแนกตามลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะทั่วไป	ช่องทางการรับรู้ข่าวสาร	Sig.	ความหมาย
1. จำนวนสมาชิกในครอบครัว	เสียงตามสาย/หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน	0.224	ไม่แตกต่าง
	วิทยุ	0.440	ไม่แตกต่าง
	สิ่งพิมพ์ (แผ่นพับ/ใบปลิว/หนังสือพิมพ์)	0.051	ไม่แตกต่าง
	ผู้นำในชุมชน (กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ส.ท.)	0.070	ไม่แตกต่าง
	เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐ	0.240	ไม่แตกต่าง
	อาสาสมัครป้องกันภัย (อปพร./อสม.)	0.204	ไม่แตกต่าง
	สมาชิกในครอบครัว/ญาติพี่น้อง	0.189	ไม่แตกต่าง
2. อาชีพ	คนในชุมชน/เพื่อนบ้าน	0.406	ไม่แตกต่าง
	เสียงตามสาย/หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน	0.605	ไม่แตกต่าง
	วิทยุ	0.763	ไม่แตกต่าง
	สิ่งพิมพ์ (แผ่นพับ/ใบปลิว/หนังสือพิมพ์)	0.919	ไม่แตกต่าง
ผู้นำในชุมชน (กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ส.ท.)	0.326	ไม่แตกต่าง	

ลักษณะทั่วไป	ช่องทางการรับรู้ข่าวสาร	Sig.	ความหมาย
	เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐ	0.115	ไม่แตกต่าง
	อาสาสมัครป้องกันภัย (อปพร./อสม.)	0.902	ไม่แตกต่าง
	สมาชิกในครอบครัว/ญาติพี่น้อง	0.070	ไม่แตกต่าง
	คนในชุมชน/เพื่อนบ้าน	0.146	ไม่แตกต่าง
3. บทบาท/หน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	เสียงตามสาย/หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน	0.073	ไม่แตกต่าง
	วิทยุ	0.199	ไม่แตกต่าง
	สิ่งพิมพ์ (แผ่นพับ/ใบปลิว/หนังสือพิมพ์)	0.022*	แตกต่าง
	ผู้นำในชุมชน (กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ส.ท.)	0.059	ไม่แตกต่าง
	เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐ	0.009**	แตกต่าง
	อาสาสมัครป้องกันภัย (อปพร./อสม.)	0.005**	แตกต่าง
	สมาชิกในครอบครัว/ญาติพี่น้อง	0.497	ไม่แตกต่าง
	คนในชุมชน/เพื่อนบ้าน	0.996	ไม่แตกต่าง

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติ < 0.05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติ < 0.01

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวและอาชีพแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับต่ำกว่า 0.05 และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีบทบาทหน้าที่แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับต่ำกว่า 0.05 คือ สิ่งพิมพ์ เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐ และอาสาสมัครป้องกันภัย ในขณะที่ช่องทางการรับรู้ข่าวสารอื่น ๆ มีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

2. การเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บของครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ

ตารางที่ 2 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ และการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ

ช่องทางการเปิดรับข่าวสาร	การรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ	
	Pearson Correlation (r)	Sig. (2-tailed)
เสียงตามสาย/หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน	0.222**	0.000
วิทยุ	0.191**	0.000
สิ่งพิมพ์ (แผ่นพับ/ใบปลิว/หนังสือพิมพ์)	0.170**	0.001
ผู้นำในชุมชน (กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ส.ท.)	0.207**	0.000
เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐ	0.265**	0.000
อาสาสมัครป้องกันภัย (อปพร./อสม.)	0.213**	0.000
สมาชิกในครอบครัว/ญาติพี่น้อง	0.127*	0.011
คนในชุมชน/เพื่อนบ้าน	0.149**	0.003
รวม	0.270**	0.000

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ และการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ พบว่า การเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ 0.01 อยู่ในระดับต่ำมากในทุกช่องทาง และเมื่อพิจารณาในแต่ละช่องทาง พบว่า การเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บมากที่สุด คือ การรับรู้จากเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐ

อภิปรายผล

1. การเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ผลการศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับน้อย หากพิจารณาเป็นรายช่องทาง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามติดตามข่าวสารจากช่องทางเสียงตามสาย/หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านมากที่สุด และในขณะที่ติดตามข่าวสารจากช่องทางสิ่งพิมพ์ (แผ่นพับ/ใบปลิว/หนังสือพิมพ์) น้อยที่สุด ซึ่งผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลศรีดอนชัย หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการศึกษามาใช้ประกอบการพิจารณาช่องทางในการบริการข่าวสารให้แก่ประชาชนที่เหมาะสมและคุ้มค่ามากที่สุด เพื่อให้ชาวบ้านมีความรู้ความเข้าใจ และเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ได้อย่างถูกต้อง

แต่เมื่อผู้ศึกษาทำการศึกษาการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บของประชาชนในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ข่าวสารในการป้องกันก่อนเกิดวาทภัยและลูกเห็บ ข่าวสารในการป้องกันขณะเกิดวาทภัยและลูกเห็บ และข่าวสารในการป้องกันหลังเกิดวาทภัยและลูกเห็บ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีคะแนนรวมระหว่าง 18-20 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ความรู้ที่เกี่ยวกับการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลศรีดอนชัย หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการให้บริการข่าวสารในประเด็นดังกล่าวซ้ำๆ เดิมๆ ในทุกปี จึงทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น เพื่อให้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ คุ้มค่า และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการปรับปรุงเนื้อหา หรือแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บให้แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพราะหากประชาชนยังไม่รับข้อมูลข่าวสารซ้ำๆ เดิมๆ อาจไม่เห็นความสำคัญ เกิดความเบื่อหน่าย และทำให้ภาครัฐสิ้นเปลืองงบประมาณโดยเปล่าประโยชน์

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะทั่วไปของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และการเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บ

2.1 ด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 1

2.2 ด้านอาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 1

2.3 ด้านบทบาท/หน้าที่ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารในการป้องกันโรคภัยและลูกเห็บที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ สิ่งพิมพ์ (แผ่นพับ/ใบปลิว/หนังสือพิมพ์) เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐ และอาสาสมัครป้องกันภัย (อปพร./อสม.) ในขณะที่ช่องทางอื่นๆ มีการรับรู้ที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า ประชาชนผู้ที่มีบทบาท/หน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการป้องกันโรคภัยและลูกเห็บ ได้มีโอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ และทำงานกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ และอาสาสมัครป้องกันภัยมากกว่าผู้ที่ไม่ได้มีบทบาท/หน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของช่องทางดังกล่าว พบว่า ผู้ที่มีบทบาท/หน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีคะแนนเฉลี่ยในการเปิดรับข่าวสารการป้องกันโรคภัยและลูกเห็บน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้มีบทบาท/หน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญ ทั้ง 3 ช่องทาง อาจเป็นไปได้ว่า ผู้ที่มีบทบาท/หน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ถือเป็นผู้ปฏิบัติงานในด้านการป้องกันโรคภัยและลูกเห็บมาเป็นระยะเวลานาน ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจต่อป้องกันโรคภัยและลูกเห็บเป็นอย่างดี ส่งผลให้การติดตามหรือเปิดรับข่าวสารในเรื่องดังกล่าวน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้มีบทบาท/หน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

3. ความสัมพันธ์ของการเปิดรับข่าวสารของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคภัยและลูกเห็บ

ผลการทดสอบ พบว่า การเปิดรับข่าวสารในการป้องกันโรคภัยและลูกเห็บ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคภัยและลูกเห็บอยู่ในระดับต่ำมากในทุกช่องทางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลการทดสอบสมมติฐานนี้ จึงชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการให้บริการข้อมูลข่าวสารว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมากในทุกช่องทาง และการเปิดรับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับรู้มากที่สุด หมายความว่า ประชาชนผู้ที่ได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ สามารถสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันโรคภัยและลูกเห็บได้มากกว่าการเปิดรับข่าวสารจากช่องทางอื่นๆ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าการได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ ประชาชนได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง และสามารถถาม-ตอบ หรือแสดงความคิดเห็นได้โดยตรง ดังนั้น จึงชี้ให้เห็นว่า หน่วยงานภาครัฐ ควรให้ความสำคัญกับเจ้าหน้าที่ หรือผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลศรีดอนชัย ในการพัฒนาความรู้ใหม่ๆ และความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้ประชาชนได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ

นอกจากนี้ ผู้ศึกษายังได้ศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของชาวบ้านที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอว่า หน่วยงานควรมีการเตือนภัยประชาชนล่วงหน้า ถ้าเป็นไปได้ควรแจ้งให้มีการเตรียมตัวล่วงหน้าอย่างน้อย 1-2 วัน เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายมาก จากมากให้เหลือน้อยลง โดยใช้ช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ เช่น เสียงตามสาย หรือวิทยุชุมชน ในขณะที่ เมื่อเกิดเหตุโรคภัยและลูกเห็บแล้ว หน่วยงานที่รับผิดชอบควรเข้ามาช่วยเหลือ

ได้อย่างทันท่วงที ไม่ให้เกินวันที่ 2 ของวันที่เกิดเหตุ และการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่นำมาช่วยเหลือชาวบ้าน ควรจัดทำให้ตรงตามความต้องการของชาวบ้าน เพื่อให้สามารถใช้ได้ในทันทีไม่ต้องเสียเวลาหามาใหม่ทดแทนอีก ซึ่งสอดคล้องกับทัศนคติเกี่ยวกับการวัดประสิทธิผลการให้บริการสาธารณะของอภิชัย พรหมพิทักษ์กุล (2540) ว่าทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจหรือไม่นั้น พิจารณาได้จากสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ การให้บริการอย่างเท่าเทียม การให้บริการอย่างรวดเร็วทันต่อเวลา การให้บริการอย่างเพียงพอ การให้บริการอย่างต่อเนื่อง และการให้บริการอย่างก้าวหน้า

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากผลการศึกษาการเปิดรับข่าวสาร และการรับรู้ในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นพบว่า การเปิดรับข่าวสารการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บในช่องทางต่างๆ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ทำให้ผู้ศึกษาได้มีข้อเสนอแนะ อันเป็นแนวทางให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริม และพัฒนาการเปิดรับข่าวสาร และการรับรู้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายให้มีประสิทธิภาพดังนี้

1. หน่วยงานควรส่งเสริมให้ประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มที่มีบทบาทหน้าที่ในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บเปิดรับข่าวสารในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐและอาสาสมัครป้องกันภัยเป็นช่องทางหลัก เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ
2. ควรมีการเตือนภัยประชาชนล่วงหน้า อย่างน้อย 1-2 วัน เพื่อให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด หรืออาจใช้เครื่องเตือนภัยในการแจ้งเตือนให้ได้รับรู้โดยทั่วกัน
3. ในช่วงที่ใกล้เข้าสู่ฤดูที่มีมรสุม หน่วยงานควรมีการจัดประชุมหรืออบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเหตุวาทภัยและการป้องกันให้แก่ประชาชน เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนชาวบ้านให้ระวังภัยที่อาจจะเกิดขึ้นได้ และลดโอกาสในการสร้างความเสียหายให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้น้อยที่สุด โดยเฉพาะประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 5 บ้านเจียะ หมู่ที่ 2 บ้านปากอึง หมู่ที่ 13 บ้านเวียงเดิม หมู่ที่ 1 บ้านห้วย หมู่ที่ 7 บ้านศรีดอนชัย และหมู่ที่ 14 บ้านศรีมงคล ดังภาพที่ 5.1 พื้นที่เสี่ยงภัยวาทภัยและลูกเห็บเทศบาลตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาการเปิดรับข่าวสาร และการรับรู้ในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ซึ่งผู้ศึกษาได้มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาถึงการใช่ประโยชน์ หรือความพึงพอใจของชาวบ้านต่อการให้บริการข่าวสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาใช้ในการวางแผนการให้บริการข่าวสารของเทศบาลตำบลศรีดอนชัยได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะทำให้ประชากรในชุมชนมีความพึงพอใจ และได้รับประโยชน์จากการสื่อสารมากที่สุด

2. ควรศึกษาวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกระบวนการทำงาน ของการให้บริการสาธารณะของเทศบาล เพื่อให้ทราบถึงปัญหาหรือข้อจำกัดในการดำเนินการ การที่ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้

3. ควรศึกษาวิเคราะห์การเปิดรับข่าวสาร และการรับรู้ในการป้องกันวาทภัยและลูกเห็บของประชาชนในพื้นที่อื่นๆ ที่ได้รับความเสียหายหรือมีความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายจากวาทภัยและลูกเห็บ เนื่องจากผลการศึกษาขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละพื้นที่ เช่น ความรุนแรง/ความถี่ในการเกิดวาทภัยและลูกเห็บ โครงสร้างและความแข็งแรงของวัสดุที่ใช้สร้างอยู่อาศัยของประชาชนในแต่ละพื้นที่ เป็นต้น

รายการอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (ม.ป.ป). *มาตรฐานการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย*.

กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

เกรียงไกร กิจประเสริฐ. (2550). *สภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนต่อการบริการด้านการป้องกันและบรรเทาภัย เทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอดรอน จังหวัดอุดรดิษฐ์*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐกิจทางการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิษฐ์, อุดรดิษฐ์.

ขันดิรักษ์ ดันดิเฉลิม. (2548). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานบรรเทาสาธารณภัยของข้าราชการสำนักโยธาธิการกลาโฮม*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

เจียบ ไทยอิง. (2539). *ประสิทธิภาพองค์การระบบเปิด: กรณีศึกษาการบริการของคณะผู้บริหารระดับอธิการบดี และรองอธิการบดีสถาบันราชภัฏ*. ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.

- ทัศนัย พวงบุบผา. (2553). *ปัญหาและแนวทางการเสริมสร้างการบริหารจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์ของสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์บริหารรัฐกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- เทศบาลตำบลศรีดอนชัย. (2557). *แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2558-2560)*. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2558. จาก <http://www.tambonsridonchai.go.th/bidnews.php>.
- ธีระ สันติเมธี. (2547). *แนวทางการบูรณาการการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับจังหวัด*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550. (2550, 28 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 124 ตอนที่ 52 ก. หน้า 7.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2526). *เอกสารการสอนชุดวิชาสาธารณสุข*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นามมีบุ๊คพับลิเคชั่นส์.
- เลิศ ไชยณรงค์. (2536). *อิทธิพลของภาวะผู้นำที่มีต่อประสิทธิผลของการบริหารงาน :ศึกษาเฉพาะกรณีผู้จัดการประจำ การประปาส่วนภูมิภาค ประเทศไทย*. ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการพัฒนา. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- วรงค์ จันทรศร และวินิต ทรงประทุม. (2524). *ระบบราชการไทย: สภาพปัญหาและข้อเสนอ*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิเชียร วิทษอุดม. (2547). *พฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: ธีระฟิล์มและโซเท็กซ์.
- สำนักงานพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสุขภาพ. (2556). *ประเทศไทยในสถานการณ์ภัยธรรมชาติปีบัตติ*. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ 16 พฤษภาคม 2558. จาก http://www.hiso.or.th/hiso/picture/reportHealth/ThaiHealth2013/thai2013_15.pdf.
- เสนาะ ดิยาวัว. (2541). *การสื่อสารในองค์กร* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อภิชัย พรหมพิทักษ์กุล. (2540). *ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการมาใช้บริการและการจัดสภาพแวดล้อมการทำงานของที่ว่ากรมอนามัยที่มีการรื้อปรับระบบและที่ไม่มีมีการรื้อปรับระบบ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- อมร รักษาสัตย์. (2522). *บทบาทของผู้บังคับบัญชาในการส่งเสริมประสิทธิภาพของข้าราชการ*. กรุงเทพฯ: สมาคมรัฐประศาสนศาสตร์แห่งประเทศไทย.

- อิสระ สุวรรณบถ. (2540). *การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสาธารณสุข*. โครงการปรับ
ภาคราชการเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์, กรุงเทพฯ.
- Berlo, D. K. (1960). *The Process of Communication*. NY: Holt, Rinehart and Winston. อ้างถึงใน
กิติมา สุรสนธิ. (2548). *ความรู้ทางการสื่อสาร* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Daniel, K. & Kahn, R. (1973). *The Social Psychology Organization*. NY: John Wiley & Sons.
- Hinkle, D. E. (1998). *Applied Statistics for the Behavior Sciences* (4th Ed). NY: Houghton Mifflin.
- Parrish R. G. (2000). *Principles and practice of Public Health Surveillance* (2nd Ed). NY: Oxford
University. อ้างถึงใน ไพบุลย์ โล่สุนทร. (2527). *ระบาดวิทยา* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd Ed). Tokyo: Harper International
Education.